

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

Jäähdytinnestetiiviste - keltainen

Päiväys: 25.10.2013

Edellinen päiväys: -

KOHTA 1. AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1 Tuotetunniste****1.1.1 Kauppanimi**

Jäähdytinnestetiiviste - keltainen

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella Käyttötarkoitus

Jäähdytinneste autoille ja työkoneille, antaa hyvän jäätymis- ja ruostesuojan moottorille ja jäähdytinjärjestelmälle.

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot**Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**

Skuba Suomi Oy

Postiosoite

Juhanilantie 4

Postinumero ja -toimipaikka

01740 Vantaa

Puhelin

010 229 3080

Telefax

09 221 6203

Sähköposti

vantaa@skuba.fi

1.4 Hätäpuhelinnumero**Numero, nimi ja osoite**

Myrkytystietokeskus Helsinki, avoinna 24 h/vrk

+358 9 471 977 (suora); +358 9 4711 (vaihe)

KOHTA 2. VAARAN YKSILÖINTI

Tässä kohdassa mainittujen R-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.

Tässä kohdassa mainittujen H-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.

2.1 Aineen tai seoksen luokitus**1272/2008 (CLP)**

Acute Tox. 4, H302

67/548/EEC - 1999/45/EC

Xn; R22

2.2 Merkinnät**1272/2008 (CLP)**

GHS07

Huomiosana

Varoitus**Vaaralausekkeet**

H302

Haitallista nieltynä.

Turvalausekkeet

P264

Pese kädet huolellisesti käsittelyn jälkeen.

P270

Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty kemikaalia käytettäessä.

P301+P312

JOS KEMIKAALIA ON NIELTY: Ota yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin, jos ilmenee pahoinvointia.

P330

Huuhto suu.

P501

Hävitä sisältö/pakkaus kansallisten määräysten mukaisesti.

2.3 Muut vaarat

Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.2 Seokset****3.2.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat**

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

Jäähdytinnestetiiviste - keltainen

Päiväys: 25.10.2013

Edellinen päiväys: -

CAS-numero ja rek.nro	EINECS	Aineosan nimi	Pitoisuus	Luokitus
107-21-1	203-473-3	1,2-Etaanidioli; etyleeniglykoli	> 90 %	Xn; R22; Acute Tox. 4, H302

3.3 Muut tiedot

Tässä kohdassa mainittujen R-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.

Tässä kohdassa mainittujen H-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.

KOHTA 4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus**

Mikäli ilmenee oireita tai kaikissa epäilyttävissä tapauksissa otettava yhteys lääkäriin.

Hengitys

Jos tuotetta on hengitetty, potilas on siirrettävä raittiiseen ilmaan. Pahoinvoinnin ilmetessä: Otettava yhteys lääkäriin.

Iho

Jos tuotetta joutuu iholle, ihoa on huuhdeltava välittömästi saippualla ja runsaalla vedellä.

Roiskeet silmiin

Huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä, myös silmäluomien alta. Otettava yhteys lääkäriin.

Nieleminen

Yhteydenotto välittömästi lääkäriin tai myrkytystietokeskukseen. Suu huuhdellaan vedellä. Jos potilas on tajuissaan, hänelle on juotettava: 2-3 lasillista vettä. Oksennutettava mikäli henkilö on tajuissaan. Mikäli lääkärinhoitoa ei saada nopeasti ja henkilö on niellyt merkittävän määrän ainetta (100 ml tai enemmän), anna 100 ml vahvaa alkoholia.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Nieleminen voi aiheuttaa vatsakipua, pahoinvointia, oksentelua, huimausta, uneliaisuutta, tajuttomuutta; voi vaikuttaa keskushermostoon. Sydämen, keuhkojen tai munuaisten vaajatoimintaa voi kehittyä, joka voi johtaa kuolemaan. Vakava myrkytys voi johtaa kasvolihasten heikkenemiseen, kuulon heikkenemiseen, nielemisvaikeuksiin sekä tajuttomuuteen.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET**5.1 Sammutusaineet****Sopivat sammutusaineet**

Käytä ympäristöön sopivia sammutusmenetelmiä. Tuote ei ole syttyvä.

Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

Tietoa ei ole käytettävissä.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Palossa voi muodostua haitallisia hajoamistuotteita kuten: Hiilimonoksidia, hiilidioksidia ja palamattomia hiilivetyjä (savua).

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Tulipalossa käytettävä paineilmalaitetta. Tulipalon sattuessa on säiliöt jäähdytettävä vesisuihkulla.

5.4 Muita ohjeita

Katso kohdissa 7 ja 8 lueteltuja suojatoimenpiteitä.

KOHTA 6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ**6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa**

Käytettävä henkilökohtaista suojavarustusta.

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

Jäähdytinnestetiiviste - keltainen

Päiväys: 25.10.2013

Edellinen päiväys: -

- 6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet**
Yritettävä estää aineen pääsy viemäreihin tai vesistöihin. Estettävä leviäminen laajalle alueelle (esim. patoamalla tai öljypuomien avulla). Ellei merkittäviä vuotoja saada pidätetyksi, siitä on ilmoitettava paikallisille viranomaisille.
- 6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet**
Vuoto pysäytään ja kerätään palamattoman imeytysaineen (esim. hiekka, multa, piimaa, vermikuliitti) avulla, siirretään astiaan hävitettäväksi paikallisten ja kansallisten säännösten mukaisesti (katso kohta 13).
- 6.4 Viittaukset muihin kohtiin**
Katso kohdissa 7 ja 8 lueteltuja suojatoimenpiteitä. KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

KOHTA 7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

- 7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet**
Käytettävä henkilökohtaista suojausvarustusta.
- 7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet**
Säilytettävä tiiviisti suljettuna kuivassa, viileässä ja hyvin ilmastoidussa paikassa. Astian täyttöaste ei saa ylittää 95 %. Ei saa käyttää sinkillä pinnoitettuja astioita.
- 7.3 Erityinen loppukäyttö**
Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

- 8.1 Valvontaa koskevat muuttujat**
- HTP-arvot**
107-21-1	1,2-Etaanidioli;	20 ppm (8 h)	40 ppm (15 min)
	etyleeniglykoli	50 mg/m ³ (8 h)	100 mg/m ³ (15 min)
		iho	
- Muut raja-arvot**
Etyleeniglykoli:
Aine, jolle on yhteisössä vahvistettu työperäisen altistuksen raja-arvo
8 h: 52 mg/m³, 20 ppm
Lyhytaikainen: 104 mg/m³, 40 ppm
iho
- Muissa maissa annettuja raja-arvoja**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- DNEL**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- PNEC**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 8.2 Altistumisen ehkäiseminen**
- 8.2.1 Tekniset torjuntatoimenpiteet**
Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdesta.
- 8.2.2 Henkilökohtaiset suojatoimenpiteet**
- Hengityksensuojaus**
Käytettävä sopivaa hengityssuojainta, jos työpaikka-altistuksen raja-arvot ylitetään (kaasusuodatin tyyppiä A, EN141).
- Käsiensuojaus**
Suojakäsineet (EN374). Suojavoiteet saattavat auttaa suojaamaan altistuvia ihoalueita, mutta niitä ei koskaan saa levittää altistumisen tapahtumisen jälkeen.
- Silmien tai kasvojen suojaus**
Tiiviisti asettuvat suojalasit, Kasvosuojain.

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

Jäähdytinnestetiiviste - keltainen

Päiväys: 25.10.2013

Edellinen päiväys: -

Ihonsuojaus

Pitkähihainen vaatetus, Kumi- tai muovisaappaat.

Hygieniaoimenpiteet

Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty ainetta käsiteltäessä. Kädet ja kasvot pestävä ennen taukoja ja välittömästi tuotteen käsittelyn jälkeen. Kädet on pestävä ennen ruokailua, juomista tai tupakointia. Vaihda työvaatteet aina työvuoron jälkeen.

KOHTA 9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1 Terveyden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot****Olomuoto**

Neste, kirkas, keltainen

Haju

miesto, makea

Hajukynnys

tietoja ei ole käytettävissä

pH

tietoja ei ole käytettävissä

Sulamis- tai jäätymispiste

tietoja ei ole käytettävissä

Kiehumispiste ja kiehumisalue

> 160 °C

Leimahduspiste

> 124 °C

Haihtumisnopeus

tietoja ei ole käytettävissä

Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)

tietoja ei ole käytettävissä

Höyrynpaine

tietoja ei ole käytettävissä

Höyryntiheys

tietoja ei ole käytettävissä

Suhteellinen tiheys

~1,12, 20 °C

Liukoisuus (liukoisuudet)**Vesiliukoisuus**

sekoittuva

Rasvaliukoisuus (liuotin-öljy, yksilöitävä)

tietoja ei ole käytettävissä

Jakautumiskerroin: n-oktanoliv/vesi

tietoja ei ole käytettävissä

Itsesyttymislämpötila

tietoja ei ole käytettävissä

Hajoamislämpötila

tietoja ei ole käytettävissä

Viskositeetti

tietoja ei ole käytettävissä

Räjähävyys

tietoja ei ole käytettävissä

Hapettavuus

tietoja ei ole käytettävissä

9.2 Muut tiedot

Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS**10.1 Reaktiivisuus**

Stabiili normaali olosuhteissa.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Stabiili normaali olosuhteissa.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Tietoa ei ole käytettävissä.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Tietoa ei ole käytettävissä.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Sinkki, Hapettavat aineet (voimakkaat).

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

Jäähdytinnestetiiviste - keltainen

Päiväys: 25.10.2013

Edellinen päiväys: -

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Palossa voi muodostua haitallisia hajoamistuotteita kuten: Hiilimonoksidia, hiilidioksidia ja palamattomia hiilivetyjä (savua).

KOHTA 11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT**11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista****Välitön myrkyllisyys**

Haitallista nieltynä.

LD50/suun kautta/rotta = >2 000 mg/kg

Nieleminen voi aiheuttaa sydämen, keuhkojen tai munuaisten vajaatoimintaa, joka voi johtaa kuolemaan.

Vakava myrkytystila voi johtaa kasvolihasten heikkenemiseen, kuulon heikkenemiseen, nielemisvaikeuksiin ja tajuttomuuteen.

100-200 ml nieleminen voi johtaa kuolemaan.

Ärsyttävyyys ja syövyttävyyys

Ei ärsytä ihoa (kani). Ei ärsytä limakalvoja (kani).

Herkistyminen

Tietoa ei ole käytettävissä.

Syöpää aiheuttavat, perimää vaurioittavat tai lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset

Tietoa ei ole käytettävissä.

Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen

Tietoa ei ole käytettävissä.

Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen

Tietoa ei ole käytettävissä.

Aspiraatiovaara

Tietoa ei ole käytettävissä.

Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

Nieleminen voi aiheuttaa vatsakipua, pahoinvointia, oksentelua, huimausta, uneliaisuutta, tajuttomuutta; voi vaikuttaa keskushermostoon. Sydämen, keuhkojen tai munuaisten vaajatoimintaa voi kehittyä, joka voi johtaa kuolemaan. Vakava myrkytys voi johtaa kasvolihasten heikkenemiseen, kuulon heikkenemiseen, nielemisvaikeuksiin sekä tajuttomuuteen.

KOHTA 12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE**12.1 Myrkyllisyys****Myrkyllisyys vesieliöille**

Ei luokiteltu vaaralliseksi ympäristölle.

Aineosien ekotoksisuus:

LC50/96 h/Kala > 100 mg/l

EC50/72 h/levä > 100 mg/l

EC50/48 h/Vesikirppu (Daphnia) > 100 mg/l

Ruosteen-estolisäaineet:

LC50/24 h/kala > 100 mg/l

EC50/24 h/Vesikirppu (Daphnia) > 100 mg/l

EC50/24 h/levä > 100 mg/l

Myrkyllisyys muille eliöille

Tietoa ei ole käytettävissä.

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus**Biologinen hajoavuus**

Tietoa ei ole käytettävissä.

Kemiallinen hajoavuus

Tietoa ei ole käytettävissä.

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

Jäähdytinnestetiiviste - keltainen

Päiväys: 25.10.2013

Edellinen päiväys: -

- 12.3 Biokertyvyys**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 12.4 Liikkuvuus maaperässä**
Sekoittuu veteen, kulkee veden mukana.
- 12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 12.6 Muut haitalliset vaikutukset**
Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

- 13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät**
Jätettä ei saa päästää viemäriin. Hävitettäessä ainetta otetaan huomioon paikallisten viranomaisten määräykset.

KOHTA 14. KULJETUSTIEDOT

YK-numero	Ei luokiteltu vaaralliseksi tie- ja rautatiekuljetusten säädösten mukaan.
Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi	-
Kuljetuksen vaaraluokka	-
Pakkausryhmä	-
Ympäristövaarat	Ei ole.
Erityiset varotoimet käyttäjälle	Tietoa ei ole käytettävissä.
Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti	Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

- Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet:**
1,2-etaanidioli
- 15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö**
HTP-aine: Vältettävä annettujen enimmäisyyspitoisuusrajojen ylittämistä (katso kohta 8).
- 15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi**
Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 16. MUUT TIEDOT

- 16.1 Muutokset edelliseen versioon**
Versio 1.0.
- 16.2 Lyhenteiden selitykset**
- **CLP** - Asetus (EY) N:o 1272/2008 aineiden ja seosten luokituksista, merkinnöistä ja pakkaamisesta
 - **HTP** - haitalliseksi tunnettu pitoisuus
 - **DNEL** - vaikutukseton altistumistaso
 - **PNEC** - Todennäköinen vaikutukseton pitoisuus
 - **LD50** - annos, jolla puolet koe-eläimistä kuolee
 - **LC50** - pitoisuus, jossa puolet koe-eläimistä kuolee
 - **PBT** - pysyvä, kertyvä ja myrkyllinen aine
 - **vPvB** - erittäin pysyvä ja erittäin kertyvä aine

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

Jäähdytinnestetiiviste - keltainen

Päiväys: 25.10.2013

Edellinen päiväys: -

-
- 16.3 Tietolähteet**
ASETUS (EY) N:o 1272/2008, Käyttöturvallisuustiedot .
- 16.4 Käytetty menetelmä luokituksen arvioinnissa**
ASETUS (EY) N:o 1272/2008, Asetus (EY) N:o 1272/2008 aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta, Liite VI, Taulukko 3.1, Asetus (EY) N:o 1272/2008 aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta, Liite VI, Taulukko 3.2.
- 16.5 Luettelo R-lausekkeista, vaaralausekkeista, S-lausekkeista ja/tai turvalausekkeista**
R22 Terveydelle haitallista nieltynä.
H302 Haitallista nieltynä.
- 16.6 Työntekijöiden koulutus**
Järjestettävä riittävästi tietoja, ohjeita ja koulutusta käyttäjille. Huomioitava varoitusetiketit ja käyttöturvallisuustiedotteet koskien työssä käytettäviä kemikaaleja.